

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU

Član 1.

U Zakonu o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, broj 55/13), u članu 2. stav 2. reči: „mora da obezbedi” zamenjuju se rečju: „obezbeđuje”.

Član 2.

Posle člana 2. dodaje se član 2a koji glasi:

„Međupredmetne kompetencije za kraj srednjeg obrazovanja

Član 2a

Međupredmetne kompetencije zasnivaju se na ključnim kompetencijama.

Međupredmetne kompetencije čije ishode je potrebno ostvariti na osnovnom nivou na kraju srednjeg obrazovanja su:

- kompetencije za celoživotno učenje;
- komunikacije;
- rad s podacima i informacijama;
- digitalna kompetencija;
- rešavanje problema;
- saradnja;
- odgovorno učešće u demokratskom društvu;
- odgovoran odnos prema zdravlju;
- odgovoran odnos prema okolini;
- estetička kompetencija;
- preduzimljivost;
- orijentacija ka preduzetništvu.”

Član 3.

U članu 4. stav 1. alineja peta, briše se.

U stavu 2. reč: „posebnim” zamenjuje se rečju: „izuzetnim”.

Stav 7. briše se.

Dosadašnji st. 8–13. postaju st. 7–12.

Član 4.

U članu 5. stav 9. briše se.

Posle stava 8. dodaju se novi stav 9. i stav 10. koji glase:

„Kada se obrazovanje stiče na jeziku nacionalne manjine, stranom jeziku ili dvojezično, učenje srpskog jezika je obavezno.

Obrazovno-vaspitni rad za lice koje koristi znakovni jezik, odnosno posebno pismo ili druga tehnička rešenja, može da se izvodi na znakovnom jeziku i pomoću sredstava tog jezika.”

Član 5.

Naziv člana 6. i član 6. menjaju se i glase:

„Plan i program nastave i učenja**Član 6.**

Plan i program nastave i učenja donosi se u skladu sa utvrđenim principima, ciljevima i standardima postignuća, odnosno standardima kvalifikacije.

Planovi i programi nastave i učenja donose se u skladu sa Zakonom i ovim zakonom.

Plan i program nastave i učenja sadrži i module, gde modul predstavlja skup teorijskih i praktičnih programskih sadržaja i oblika rada funkcionalno i tematski povezanih u okviru jednog ili više predmeta.

Plan i program nastave i učenja trogodišnjeg srednjeg stručnog obrazovanja sadrži 30% opšteg i najmanje 65% stručnog obrazovanja, a plan i program nastave i učenja četvorogodišnjeg stručnog i umetničkog obrazovanja sadrži 40% opšteg i najmanje 55% stručnog, odnosno umetničkog obrazovanja.

Ključne kompetencije i opšte međupredmetne kompetencije se u planu i programu nastave i učenja ostvaruju u svim delovima programa nastave i učenja.

Plan i program nastave i učenja obuhvata izborne programe po nivoima i vrstama obrazovanja.”

Član 6.

U članu 7. naziv člana menja se i glasi:

„Program nastave i učenja verske nastave”

U stavu 1. reči: „Nastavni program” zamenjuju se rečima: „Program nastave i učenja”.

Član 7.

U članu 9. stav 3. posle tačke 4) dodaje se tačka 4a) koja glasi:

„4a) mere unapređivanja saradnje sa poslodavcima u sektoru kome pripadaju obrazovni profili srednje stručne škole;”.

Tačka 7) menja se i glasi:

„7) program zaštite od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, kao i jačanja saradnje među učenicima i roditeljima, zaposlenima i učenicima, roditeljima i zaposlenima;”.

U tački 13) reč: „staratelja” zamenjuje se rečima: „drugog zakonskog zastupnika”.

Član 8.

U članu 10. stav 2. reči: „reprezentativnim sindikatima” zamenjuju se rečju: „poslodavcima”.

U st. 3. i 7. reči: „staratelja” zamenjuju se rečima: „drugog zakonskog zastupnika”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Školski program se donosi na osnovu plana i programa nastave i učenja, odnosno programa određenih oblika stručnog obrazovanja, a uzimajući u obzir razvojni plan škole, u skladu sa Zakonom i ovim zakonom.”

Posle stava 4. dodaje se novi stav koji glasi:

„Nacionalni savet nacionalne manjine daje mišljenje na školski i vaspitni program ustanova za koje je utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalne manjine.“

Član 9.

U članu 11. stav 1. tač. 3) i 4) menjaju se i glase:

„3) obavezne predmete, izborne programe i module po obrazovnim profilima i razredima;

4) način ostvarivanja principa, ciljeva i ishoda obrazovanja i standarda postignuća, način i postupak ostvarivanja propisanih planova i programa nastave i učenja, programa drugih oblika stručnog obrazovanja i vrste aktivnosti u obrazovno-vaspitnom radu;”.

U tački 8) reč: „posebnim” zamenjuje se rečju: „izuzetnim”.

Tačka 13) menja se i glasi:

„13) programe zaštite od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i programe prevencije drugih oblika rizičnog ponašanja i program zaštite od diskriminacije;”.

Posle tačke 18) dodaje se tačka 18a) koja glasi:

„18a) smernice za prilagođavanje i pružanje dodatne podrške;”.

Član 10.

Član 12. menja se i glasi:

„Član 12.

Za učenika i odraslog kome je zbog smetnji u razvoju i invaliditeta, specifičnih teškoća u učenju, socijalne uskraćenosti, rizika od ranog napuštanja školovanja i drugih razloga potrebna dodatna podrška u obrazovanju i vaspitanju, škola obezbeđuje otklanjanje fizičkih i komunikacijskih prepreka i zavisno od potreba, donosi i individualni obrazovni plan, u skladu sa Zakonom.

Cilj dodatne podrške u obrazovanju i vaspitanju jeste postizanje optimalnog uključivanja učenika i odraslih u redovan obrazovno-vaspitni rad, osamostaljivanje u vršnjačkom kolektivu i njegovo napredovanje u obrazovanju i priprema za svet rada.

Učenik i odrasli iz stava 1. treba da ispunjava zdravstvene uslove koji odgovaraju zahtevima zanimanja.

Za ostvarivanje dodatne podrške u obrazovanju i vaspitanju, direktor, nastavnik, stručni saradnik, vaspitač, pedagoški i andragoški asistent i roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, može da dobije posebnu stručnu pomoć u pogledu sprovođenja inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja.

Radi ostvarivanja dodatne podrške u obrazovanju i vaspitanju, škola ostvaruje saradnju sa organima jedinice lokalne samouprave, organizacijama, ustanovama i udruženjima.

Posebnu stručnu pomoć iz stava 4. ovog člana mogu da pružaju lica kompetentna u oblasti inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja i škole koje su svojim aktivnostima postale primeri dobre prakse u sprovođenju inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja.

Liste lica i škola iz stava 6. ovog člana utvrđuje ministar.

Bliže uslove za utvrđivanje lista iz stava 7. ovog člana, propisuje ministar.

Liste iz stava 7. ovog člana objavljuju se na zvaničnoj internet strani Ministarstva.”

Član 11.

Član 13. menja se i glasi:

„Član 13.

Program kulturnih aktivnosti škole obuhvata: proslave dana škole, početka i završetka školske godine, proslave školskih i državnih praznika, priredbe, predstave, izložbe, koncerte, sportska takmičenja, naučno-istraživačke aktivnosti, i druge aktivnosti koje doprinose proširenju uticaja škole na vaspitanje učenika i kulturni razvoj školskog okruženja, kao i zajedničke kulturne aktivnosti sa relevantnim pojedincima, ustanovama i organizacijama radi obogaćivanja kulturnog života.”

Član 12.

Član 14. menja se i glasi:

„Član 14.

Radi jačanja obrazovno-vaspitne delatnosti škole, podsticanja individualnih sklonosti i interesovanja i pravilnog korišćenja slobodnog vremena, škola je dužna da realizuje slobodne aktivnosti, koje se sprovode kroz rad u sekcijama i vannastavnim aktivnostima.”

Član 13.

U članu 15. stav 3. menja se i glasi:

„Škola pomaže učenicima i roditeljima u istraživanju mogućnosti za dalje učenje i zapošljavanje, odnosno identifikovanje, izbor i korišćenje brojnih informacija o profesijama, karijeri, daljem učenju i obrazovanju i formiranje sopstvenog stava o tome.”

Član 14.

U članu 17. stav 2. reč: „starateljima” zamenjuje se rečima: „drugim zakonskim zastupnicima”.

Član 15.

Član 20. menja se i glasi:

„Član 20.

Škola podstiče i neguje partnerski odnos sa roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima učenika, zasnovan na principima međusobnog razumevanja, poštovanja i poverenja.

Programom saradnje sa porodicom škola definiše oblasti, sadržaj i oblike saradnje sa roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima učenika, koji obuhvataju detaljno informisanje i savetovanje roditelja, uključivanje roditelja u aktivnosti škole, konsultovanje u donošenju odluka oko bezbednosnih, nastavnih, vannastavnih, organizacionih i finansijskih pitanja i to radi unapređivanja kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, kao i obezbeđivanja sveobuhvatnosti i trajnosti obrazovno-vaspitnih uticaja.

Program iz stava 2. ovog člana obuhvata i načine saradnje sa opštinskim savetom roditelja.

Radi praćenja uspešnosti programa, škola može da na kraju svakog polugodišta organizuje anketiranje roditelja u pogledu njihovog zadovoljstva

programom i u pogledu njihovih sugestija za naredno polugodište. Anketiranje se obavlja anonimno kako bi bilo objektivno.

Mišljenje roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, dobijeno kao rezultat anketiranja, uzima se u obzir u postupku vrednovanja kvaliteta rada škole.”

Član 16.

Naziv člana 21. i član 21. menjaju se i glase:

„Program ekskurzija

Član 21.

Škola planira izvođenje ekskurzija, na način i pod uslovima utvrđenim planom i programom nastave i učenja.

Program ekskurzija sastavni je deo školskog programa i godišnjeg plana rada škole.

Prilikom izvođenja ekskurzije naročito se mora voditi računa o svim vidovima zaštite i bezbednosti učenika.”

Član 17.

Posle člana 21. dodaje se član 21a koji glasi:

„Program studijske posete

Član 21a

Nastavnik može u toku školske godine da deo nastave provede u odgovarajućoj srednjoj školi u inostranstvu, a na osnovu međunarodnog ugovora o razmeni i mobilnosti.”

Član 18.

Naziv člana 24. i član 24. menjaju se i glase:

„4. Model ustanova

Član 24.

Ustanova može da stekne status model ustanove.

Model ustanova je ustanova koja ostvaruje izuzetne rezultate u obrazovnom i vaspitnom radu, naročito doprinosi unapređivanju obrazovne i vaspitne prakse u skladu sa opštim principima i ciljevima obrazovanja i vaspitanja.

Odluku o dodeli statusa model ustanove donosi ministar.

Bliže uslove za sticanje statusa model ustanove i prestanka važenja statusa, propisuje ministar.”

Član 19.

Član 25. menja se i glasi:

„Član 25.

Obrazovno-vaspitni rad obuhvata nastavne i vannastavne aktivnosti škole kojima se ostvaruje školski program i postižu propisani ciljevi, ishodi, standardi postignuća i kompetencije, u skladu sa Zakonom i ovim zakonom.”

Član 20.

U članu 26. st. 1. i 3. reči: „nastavnim” brišu se, a posle reči: „programom” dodaju se reči: „nastave i učenja”.

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Učenik obavezno bira sa liste izbornih programa versku nastavu ili građansko vaspitanje.”

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 5. i 6.

Član 21.

Posle člana 26. dodaje se član 26a koji glasi:

„Dualno obrazovanje

Član 26a

Dualno obrazovanje je model realizacije u sistemu srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja u kome se kroz teorijsku nastavu i vežbe u školi i učenje kroz rad kod poslodavca, stiču, usavršavaju i izgrađuju znanja, veštine, sposobnosti i stavovi u skladu sa standardom kvalifikacije i planom i programom nastave i učenja.

Ministarstvo u konkursu za upis učenika u srednju školu informiše učenike i roditelje o školama i obrazovnim profilima koje ostvaruju obrazovanje po dualnom modelu.”

Član 22.

Član 27. menja se i glasi:

„Član 27.

Nastava na daljinu ostvaruje se na obrazloženi zahtev roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, za svaku školsku godinu.

O nastavi na daljinu škola odlučuje na osnovu kadrovskih, prostornih i materijalno-tehničkih uslova potrebnih za ovaj vid obrazovanja i vaspitanja.

Za organizovanje nastave na daljinu škola podnosi zahtev Ministarstvu za dobijanje saglasnosti za organizovanje nastave na daljinu. Ministar donosi rešenje kojim se daje saglasnost za organizovanje nastave na daljinu.

Škola vodi evidenciju o obrazovanju i vaspitanju učenika koji pohađaju nastavu na daljinu.

Bliže kadrovske i materijalno-tehničke uslove za ostvarivanje nastave na daljinu, način osiguranja kvaliteta i vrednovanja postignuća, način evidentiranja nastave na daljinu, kriterijumi na osnovu kojih se učeniku daje saglasnost za pohađanje nastave na daljinu, kao i druga pitanja vezana za ostvarivanje nastave na daljinu, propisuje ministar.”

Član 23.

Naziv člana 28. i član 28. menjaju se i glase:

„Vreme koje učenik provodi u školi

Član 28.

Vreme koje učenik provodi u školi izraženo je u satima i obuhvata časove obaveznih predmeta i izbornih programa i aktivnosti.

U gimnaziji učenik može da ima do 27 sati obaveznih predmeta i izbornih programa nastave nedeljno, u stručnoj i umetničkoj školi do 28 sati, osim u školi koja ostvaruje programe baletskog obrazovanja, gde učenik može da ima do 34 sata.

Kada je učenik škole iz stava 2. ovog člana pripadnik nacionalne manjine koji stiče obrazovanje na jeziku nacionalne manjine, odnosno dvojezično ili na srpskom jeziku, ima do dva sata nastave nedeljno više.

Učenik može da ima do tri časa izbornih aktivnosti nedeljno.

Čas teorijske nastave i vežbi traje 45 minuta, a praktične nastave 60 minuta.

Nastava može da bude organizovana u blokovima.

U školi za učenike sa smetnjama u razvoju planom i programom nastave i učenja može se propisati kraće trajanje časa.

U nedeljni broj sati iz stava 2. ovog člana ne uračunava se trajanje dopunske i dodatne nastave i časa odeljenskog starešine.”

Član 24.

U članu 29. stav 3. reči: „prilagođenim standardima” zamenjuju se rečima: „prilagođenim i izmenjenim sadržajima i ishodima učenja.”

Član 25.

U članu 30. stav 4. menja se i glasi:

„Uslovi za ostvarivanje praktične nastave i profesionalne prakse utvrđuju se ugovorom.”

Član 26.

„Član 32. menja se i glasi:

„Član 32.

Škola može da osnuje učeničku zadrugu s ciljem podsticanja razvijanja pozitivnog odnosa učenika prema radu i profesionalne orijentacije, povezivanja nastave sa svetom rada, razvijanja svesti o odgovornosti za preuzete obaveze, kao i razvoja pozitivnog odnosa prema timskom radu i preduzetništvu.

Rad učeničke zadruge uređuje se statutom škole i pravilima za rad zadruge, u skladu sa zakonom.

Škola može pružati usluge i prodavati proizvode nastale kao rezultat rada u učeničkoj zadruzi, kao i udžbenike, pribor i opremu koja je potrebna za ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada.

Sredstva stečena radom učeničke zadruge koriste se za proširenje materijalne osnove rada učeničke zadruge, ekskurzije, ishranu učenika, nagrade članovima učeničke zadruge i unapređivanje obrazovno-vaspitnog rada u školi i u druge svrhe u skladu sa aktima kojima se uređuje rad učeničke zadruge.

Učenička zadruga se upisuje u registar zadruga shodnom primenom odredaba zakona kojim se uređuje registracija zadruga.

Sadržinu osnivačkog akta, sticanje i prestanak statusa zadrugara, upravljanje i način rada učeničke zadruge, bliže uređuje ministar.“

Član 27.

U članu 33. stav 6. menja se i glasi:

„Planom i programom nastave i učenja utvrđuju se uslovi za sticanje specijalističog i majstorskog obrazovanja.”

Član 28.

U članu 34. reč: „staratelja” zamenjuje se rečima: „drugog zakonskog zastupnika”.

Član 29.

Član 35. menja se i glasi:

„Član 35.

Škola, čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, do 31. decembra, predlaže Ministarstvu, preko školskih uprava, broj i strukturu upisa učenika po područjima rada i obrazovnim profilima za narednu školsku godinu.

Pri određivanju broja učenika škola u saradnji sa predstavnicima organizacije nadležne za poslove zapošljavanja prema sedištu lokalne samouprave, poslodavcima i članovima nadležnih organa za zapošljavanje u jedinici lokalne samouprave, vodi računa o potrebama privrede i mogućnostima daljeg školovanja budućih učenika.

Nadležni organ u jedinici lokalne samouprave za zapošljavanje u saradnji sa školskom upravom, poslodavcima i drugim zainteresovanim stranama učestvuje u izradi opštinskog odnosno gradskog predloga plana upisa učenika u sve srednje škole sa svoje teritorije.

Za škole na teritoriji autonomne pokrajine, nadležni organ autonomne pokrajine utvrđuje broj učenika za upis u školu i dostavlja ga Ministarstvu na saglasnost.

U postupku utvrđivanja broja učenika za upis u školu u kojoj se nastava izvodi na jeziku nacionalne manjine, nacionalni savet nacionalne manjine daje mišljenje. Ukoliko nacionalni savet nacionalne manjine ne dostavi mišljenje u roku od 15 dana od prijema zahteva, smatra se da je mišljenje dato.

Ministarstvo donosi odluku o broju učenika za upis u škole iz stava 1. ovog člana do 31. marta.”

Član 30.

U članu 36. st. 4. i 6. reč: „staratelj” u određenom padežu zamenjuju se rečima: „drugi zakonski zastupnik” u odgovarajućem padežu.

Član 31.

Posle člana 36. dodaje se član 36a koji glasi:

„Upis kandidata po posebnim uslovima**Član 36a**

Pojedina lica ili grupe lica mogu da se upišu u srednju školu pod povoljnijim uslovima radi postizanja pune ravnopravnosti u sticanju obrazovanja.

Merila i postupak za upis lica iz stava 1. ovog člana, propisuje ministar.”

Član 32.

Član 38. menja se i glasi:

„Član 38.

Redosled kandidata za upis u školu utvrđuje se na osnovu uspeha u prethodnom školovanju koje uključuje i uspeh učenika na završnom ispitu.

Kandidati koji se upisuju u umetničku školu (muzička, baletska i umetnička škola likovne oblasti), odnosno na obrazovni profil u oblasti umetnosti, školu ili odeljenje za učenike sa izuzetnim sposobnostima (filološka gimnazija, matematička gimnazija, gimnazija za sportiste, gimnazija za učenike sa izuzetnim sposobnostima za fiziku, za računarstvo i informatiku), školu u kojoj se deo nastave ostvaruje na

stranom jeziku i školu za talentovane učenike, polažu prijemni ispit za proveru izuzetnih sklonosti i sposobnosti.

Kandidat za upis u školu iz stava 2. ovog člana ima pravo da polaže prijemni ispit na jeziku na kojem je završio osnovno obrazovanje i vaspitanje.

Pravo na rangiranje radi upisa u školu iz stava 2. ovog člana stiče kandidat koji je položio prijemni ispit.

Redosled kandidata za upis u školu iz stava 2. ovog člana, sem srednje stručne škole, utvrđuje se na osnovu uspeha na prijemnom ispitu i uspeha u prethodnom školovanju.

Redosled kandidata za upis u srednju stručnu školu u kojoj se deo nastave ostvaruje na stranom jeziku utvrđuje se na osnovu uspeha u prethodnom školovanju.

Učenik koji je završio poslednja dva razreda na stranom jeziku u inostranstvu ili stranoj školi, može upisati školu u kojoj se ostvaruje deo nastave na istom jeziku, bez polaganja prijemnog ispita, ukoliko je broj učenika u odeljenju manji od trideset.

Ukoliko kandidat iz stava 7. ovog člana konkuriše za upis u sve škole osim škole u kojoj se deo nastave ostvaruje na stranom jeziku, iz stava 2. ovog člana, polaže prijemni ispit.

Kandidat koji je završio osnovno obrazovanje i vaspitanje ili jedan od poslednja dva razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja u inostranstvu ili koji je u Republici Srbiji završio stranu školu ili jedan od poslednja dva razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja u stranoj školi, upisuje se preko broja određenog za upis učenika.

Ukoliko kandidat iz stava 9. ovog člana konkuriše za upis u školu iz stava 2. ovog člana, polaže prijemni ispit.

Merila i postupak za utvrđivanje redosleda kandidata za upis u školu, vrednovanje učešća učenika osmog razreda na takmičenjima i vrste takmičenja čija se mesta vrednuju, sadržinu, vreme, mesto i način polaganja prijemnog ispita i druga pitanja vezana za upis u školu, propisuje ministar."

Član 33.

U članu 39. stav 1. reči: „nastavnim” brišu se, a posle reči: „programom” dodaju se reči: „nastave i učenja”.

Član 34.

U članu 40. posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, lice starije od 17 godina koje je prethodne školske godine završilo osnovnu školu u trajanju od osam godina, može u narednoj školskoj godini upisati srednju školu u svojstvu redovnog učenika.”

Dosadašnji stav 3. koji postaje stav 4. menja se i glasi: „Planom i programom nastave i učenja za muzičko, odnosno baletsko obrazovanje i vaspitanje i za obrazovanje i vaspitanje učenika sa smetnjama u razvoju može se utvrditi druga starosna granica za upis u školu.”

Član 35.

Član 41. menja se i glasi:

„Član 41.

Svojstvo redovnog, odnosno vanrednog učenika stiče se upisom u školu svake školske godine, pod uslovima utvrđenim Zakonom i ovim zakonom.

Redovan učenik iz stava 1. ovog člana ima pravo da se upiše u odgovarajući razred najkasnije do 31. avgusta, osim ako je započet postupak po zahtevu za zaštitu prava učenika ili vaspitno-disciplinski postupak, kada se vrši upis po okončanju postupka.

Vanredni učenik iz stava 1. ovog člana ima pravo da se upiše u odgovarajući razred u toku školske godine.

Vanredni učenik iz stava 1. ovog člana ne može završiti započeti razred u roku kraćem od godinu dana.

Izuzetno, redovan učenik srednjeg obrazovanja i vaspitanja koji nije položio popravni ispit, može da završi započeti razred u istoj školi naredne školske godine, u svojstvu vanrednog učenika, ponovnim polaganjem nepoloženog ispita, uz obavezu plaćanja naknade stvarnih troškova koje utvrdi škola. Kada završi razred, vanredan učenik ima pravo da se u istoj školskoj godini upiše u naredni razred, u istom svojstvu.”

Član 36.

U članu 47. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik učenika iz stava 1. ovog člana dužan je da u roku od osam dana od dana izostanka učenika dostavi lekarsko opravdanje ili drugi relevantni dokument o opravdanosti izostanka.”

Dosadašnji st. 2-4. postaju st. 3-5.

Član 37.

Član 48. menja se i glasi:

„Član 48.

Ocenjivanjem u školi procenjuje se ostvarenost propisanih ishoda i standarda postignuća, a za učenike sa smetnjama u razvoju – izmenjenih ciljeva i ishoda u savladavanju individualnog obrazovnog plana.

Praćenje razvoja, napredovanja i ostvarenosti postignuća učenika u toku školske godine obavlja se formativnim i sumativnim ocenjivanjem.

Formativno ocenjivanje, u smislu ovog zakona, jeste redovno proveravanje postignuća i praćenje vladanja učenika u toku savladavanja školskog programa i sadrži povratnu informaciju i preporuke za dalje napredovanje i, po pravilu, evidentira se u pedagoškoj dokumentaciji nastavnika.

Sumativno ocenjivanje je vrednovanje postignuća učenika na kraju programske celine ili za klasifikacioni period iz predmeta i vladanja. Ocene dobijene sumativnim ocenjivanjem su, po pravilu, brojčane i unose se u propisanu evidenciju o obrazovno-vaspitnom radu.”

Član 38.

Član 49. menja se i glasi:

„Član 49.

Uspeh učenika ocenjuje se iz predmeta i vladanja.

Ocenjivanje je javno i svaka ocena mora odmah da bude obrazložena učeniku.

Učenik se ocenjuje najmanje četiri puta u polugodištu. Izuzetno, ukoliko je nedeljni fond nastavnog predmeta jedan čas, učenik se ocenjuje najmanje dva puta u polugodištu.

U toku školske godine ocenjivanje je opisno i brojčano i vrši se na osnovu praćenja napredovanja učenika u savlađivanju školskog programa, a na osnovu ishoda i standarda postignuća. Zaključna ocena iz predmeta jeste brojčana i izvodi se na kraju prvog i drugog polugodišta. Učenik sa smetnjama u razvoju kome su tokom obrazovanja prilagođavani ciljevi i ishodi učenja ocenjuje se u skladu sa njima.

Brojčane ocene učenika u pojedinim nastavnim predmetima su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1), a sve ocene su osim ocene nedovoljan (1) prelazne.

Učenik koji na kraju školske godine ima prelazne ocene iz svakog nastavnog predmeta prelazi u naredni razred.

U školama koje ostvaruju alternativni ili međunarodni program učenik se ocenjuje u skladu sa programom koji se ostvaruje.

Uspeh učenika iz izbornih programa verska nastava i građansko vaspitanje ocenjuje se opisno.

Ocena iz izbornih programa, izuzev verske nastave i građanskog vaspitanja, je brojčana i utiče na opšti uspeh učenika.

Ocena iz vladanja tokom godine izražava se opisno i to: primerno, vrlo dobro, dobro, dovoljno i nezadovoljavajuće.

Zaključna ocena iz vladanja izražava se brojčanom ocenom i to: primerno (5), vrlo dobro (4), dobro (3), dovoljno (2) i nezadovoljavajuće (1) i utiče na opšti uspeh učenika.

Vladanje vanrednog učenika ne ocenjuje se.

Zaključnu ocenu na predlog predmetnog nastavnika i ocenu iz vladanja na predlog odeljenjskog starešine utvrđuje odeljenjsko veće.

Način, postupak i kriterijume ocenjivanja uspeha iz pojedinačnih predmeta i vladanja i druga pitanja od značaja za ocenjivanje, propisuje ministar.”

Član 39.

U članu 50. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Učenicima sa invaliditetom se nastava fizičkog vaspitanja prilagođava u skladu sa mogućnostima i vrstom invaliditeta.”

Član 40.

U članu 52. stav 1. reč: „pozitivnih” zamenjuje se rečju: „prelaznih”.

Član 41.

U članu 53. st. 1. i 2. reči: „izbornih predmeta” zamenjuju se rečima: „izbornih programa”.

Član 42.

Član 56. menja se i glasi:

„Član 56.

Učenik polaže popravni ispit u školi u kojoj stiče obrazovanje i vaspitanje u avgustovskom ispitnom roku, a učenik završnog razreda u junskom i avgustovskom roku.

Za učenika koji polaže popravni ispit u avgustovskom ispitnom roku, organizuje se pripremna nastava.

Učenik završnog razreda koji je položio razredni ispit ima pravo da u istom ispitnom roku polaže završni ili maturalni ispit, odnosno da polaže popravni ispit ako nije položio razredni ispit.

Izuzetno, redovan učenik koji nije položio popravni ispit može da završi započeti razred u istoj školi naredne školske godine, u svojstvu vanrednog učenika ponovnim polaganjem nepoloženog ispita, uz obavezu plaćanja naknade stvarnih troškova koje utvrdi škola. Kada završi razred vanredan učenik ima pravo da se u istoj školskoj godini upiše u naredni razred, u istom svojstvu.

Učenik završnog razreda koji ne položi popravni, završni, odnosno maturalni ispit završava započeto obrazovanje u istoj školi u svojstvu vanrednog učenika polaganjem ispita, uz obavezu plaćanja naknade stvarnih troškova koje utvrdi škola.”

Član 43.

Posle člana 57. dodaje se član 57a koji glasi:

„Testiranje učeničkih postignuća

Član 57a

„Škola je dužna da obezbedi testiranje učeničkih postignuća na nacionalnim kao i međunarodnim testiranjima na koja se država obavezala ugovorima.”

Član 44.

Član 58. stav 1. menja se i glasi:

„Srednje obrazovanje se završava polaganjem ispita na državnom nivou. Vrste ispita kojima se završava određeni nivo srednjeg obrazovanja su: opšta matura, stručna i umetnička matura, završni ispit srednjeg stručnog obrazovanja, specijalistički i majstorski ispit.”

Član 45.

U članu 59. stav 2. reči: „na predlog” zamenjuju se rečima: „po pribavljenom mišljenju”.

Član 46.

U članu 62. st. 2. i 3. reči: „na predlog” zamenjuju se rečima: „po pribavljenom mišljenju”.

Član 47.

Posle člana 63. dodaje se član 63a koji glasi:

„Program za sticanje kompetencija

Član 63a

Kandidat posle završenog trogodišnjeg srednjeg stručnog obrazovanja po dualnom modelu ima pravo na polaganje stručne mature ili opšte mature ukoliko je savladao program za sticanje kompetencija potrebnih prema programu mature.

Pravo iz stava 1. ovog člana kandidat stiče najmanje dve godine posle završenog srednjeg obrazovanja.

Program iz stava 1. ovog člana donosi ministar, u skladu sa područjem rada kome pripada obrazovni profil.

Bliže uslove za ostvarivanje programa iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.”

Član 48.

U članu 65. stav 2, članu 67. stav 3. i članu 68. stav 6. reči: „na predlog” zamenjuju se rečima: „po pribavljenom mišljenju”.

Član 49.

Posle člana 68. dodaje se odeljak 3.5. i čl. 68a–68v koji glase:

„3.5. Internacionalna matura**Program internacionalne mature****Član 68a**

Program internacionalne mature je međunarodno verifikovan, opšteobrazovni douniverzitetski program koji se ostvaruje tokom srednjeg obrazovanja najmanje dve godine.

Internationalna matura se polaže u skladu sa propisanim programom internacionalne mature.

Po pribavljenoj analizi Zavoda za vrednovanje obrazovanja i vaspitanja, ministar svake druge godine donosi listu programa internacionalne mature.

Bliže uslove za ostvarivanje programa internacionalne mature propisuje ministar.

Pravo na polaganje internacionalne mature**Član 68b**

Učenik koji je završio četvrti razred srednje škole po internacionalnom programu može da polaže internacionalnu maturu.

Javne isprave internacionalne mature**Član 68v**

Posle položene internacionalne mature učeniku se izdaje javna isprava o završenom srednjem obrazovanju, koja je izjednačena sa javnom ispravom o opštoj maturi.”

Član 50.

U članu 70. stav 4. reč: „staratelju” zamenjuje se rečima: „drugom zakonskom zastupniku”.

Stav 5. menja se i glasi:

„Podaci o obrazovnom statusu učenika su podaci o: svojstvu redovnog, odnosno vanrednog učenika, upisanom području rada, trajanju obrazovanja i vaspitanja, obrazovnom profilu i smeru, prethodno završenom programu obrazovanja i vaspitanja odnosno nivou obrazovanja, jeziku na kojem je završen prethodni nivo obrazovanja i vaspitanja, maternjem jeziku, jeziku na kojem se izvodi obrazovno-vaspiti rad, obaveznim predmetima i izbornim programima, organizaciji obrazovno-vaspiti rada, individualnom obrazovnom planu, stranim jezicima, fakultativnim predmetima, sekcijama za koje se opredelio, dopunskoj, dodatnoj i pripreмноj nastavi, učešću na takmičenjima, nagradama, izostancima, izrečnim vaspitnim i vaspitno-disciplinskim merama, učešću u radu organa škole i opredeljenju za nastavak obrazovanja.”

Član 51.

U članu 75. st. 1. i 2. reč: „staratelj” u određenom padežu zamenjuje se rečima: „drugi zakonski zastupnik”, u odgovarajućem padežu.

Član 52.

U članu 93. stav 2. broj: „5.000,00” zamenjuje se brojem: „25.000,00”.

Član 53.

U članu 94. stav 1. reči: „članom 36. stav 8. (davanje saglasnosti na broj učenika za sticanje stručne osposobljenosti, prekvalifikacije, dokvalifikacije i specijalizacije)” zamenjuju se rečima: „članom 36. stav 7. (davanje saglasnosti na broj učenika radi sticanja specijalističkog, odnosno majstorskog obrazovanja, stručne osposobljenosti, prekvalifikacije, dokvalifikacije i obuke)”.

Član 54.

U članu 98. stav 1. reč: „nastavnih” briše se, a posle reči: „programa” dodaju se reči: „nastave i učenja”.

Član 55.

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjuju se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 56.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.